

arte

■ liana tugearu

Sibiul - pol efervescent al dansului

In plină perioadă nefastă pentru arta dansului, când baletul Teatrului de Operă și Balet „Oleg Danovski” din Constanța intră în șomaj pentru un răstimp nedefinit, când baletul Operei Naționale București a pierdut circa douăzeci de dansatori într-o stagiune, când Centrul Național al Dansului București nu se știe unde va mai funcționa după începerea lucrărilor la clădirea Teatrului Național București, există totuși un punct stabil în lumea dansului din țara noastră, unde proiectele propuse se duc cu bine la capăt, iar compania crește constant, numeric și profesional, într-o armonie internă deplină.

Și acest punct stabil, și totodată efervescent, este Teatrul de Balet Sibiu, unde dificultățile pot fi depășite, iar de la începutul anului până în luna mai am asistat la trei premiere: *Spărgătorul de nuci*

Raimonda - Asami Kasuya și Vlad Marculescu

Raimonda - Valentin Barteș

Raimonda

de Ceaikovski, un amplu *Recital* și, de curând, premiera baletului *Raymonda* de Alexander Glazunov, în coregrafia și regie lui Valentin Barteș. Și, pentru cea de a doua jumătate a anului, proiectele continuă în același ritm. La începutul lunii iunie (10-13 iunie) se va desfășura la Sibiu cea de a treia ediție a unui *Concurs Internațional de Balet*, la care s-au înscris până în prezent 40 de concurenți din România, Japonia, USA, Rusia, Franța, Spania, Belgia, Germania, Finlanda, Republica Moldova și Grecia, juriul fiind și el internațional, începând cu un nume de mare prestigiu, precum cel al lui Irek Mukhamedov, căruia i se alătură Mikhail Tchoupakov, Cristina Hamel, Sergiu Stefanschi, Yvon Strauss, Alexander Hoffmann, Sergiu Anghel și Yurie Shimomura. În acest fel Sibiul a luat locul Constanței, perpetuând ceea ce începuse acolo, în anii '90, Oleg Danovski, dar și amplificând acel demers, prin continuarea Concursului printr-un *Seminar de balet* (15-24 iunie), unde vor preda Irek Mukhamedov, Mikhail Tchoupakov, Cristina Hamel, Regina Zarhin, Paola Scoppettuolo, Yurie Shimomura și Maureen Laird.

Pentru mine, Irek Mukhamedov se asociază cu o imagine de vis, cu „un fel de beție a mișcării” cum scriam în paginile României literare în 1987, după ce îl văzusem la New York, la Metropolitan Opera, în *Vârsta de aur*, pe muzică de Șostakovič și în coregrafia lui Iuri Grigorvici, spectacol al Teatrului Mare din Moscova, venit în turneu în Statele Unite. Și iată că acum, după douăzeci și ceva de ani, Mukhamedov vine în România să-și învețe pe tinerii balerini secretele măiestriei sale.

Dar proiectele nu se opresc aici. În 16 iulie, în piață din centrul istoric al Sibiului, la doi pași de Muzeul Brukenthal, se va desfășura un macro-spectacol, cu opera

Există totuși un punct stabil în lumea dansului din țara noastră, unde proiectele propuse se duc cu bine la capăt, iar compania crește constant, numeric și profesional, într-o armonie internă deplină.

iz de poveste medievală, cu cavaleri, cruciade și turniruri, domnițe răpite, o zână bună și un sarasin viclean și rău. Acțiunea se petrece la o curte princiară din Ungaria, ceea ce imprimă dansurilor de curte unele influențe ale dansurilor maghiare, iar prezența sarasinului aduce în scenă dansuri de factură orientală. Eroina principală, prințesa Raymonda, este excelent interpretată de prima balerină Asami Kasuya, pe care am urmărit-o cu aceeași mare plăcere și în *Spărgătorul de nuci* și în *Recitalul* din primăvara acestui an. Impecabilă ca linie, fără cusur ca tehnică, Asami Kasuya investește în fiecare mișcare propria sa personalitate și îmbracă fiecare gest cu o sensibilitate care îi este proprie. Partenerul ei, tânărul Vlad Marculescu, a parcurs cu eleganță partitura ce i-a fost încredințată, aceea a prințului Jean de Brienne, fiind, în același timp, și un bun partener în *pas de deux*-uri, dar mai având încă de lucrat cu sine pentru a încălca mișcarea cu toată emoția necesară. Un rol pasional și în același timp dramatic, cel al sarasinului Abderahman, care îndrăgostit de Raymonda va încerca să o fure și va muri în duelul cu Jean de Brienne, este bine constituit și interpretat de Valentin Barteș, coregraf al întregului spectacol. Toate dansurile clasice au fost bine interpretate, iar seria de dansuri de caracter, în care coregraful excelează, fie că a fost vorba de dansuri orientale, spaniole sau maghiare, au avut toată verva necesară nervului lor specific. Ca și în *Spărgătorul de nuci*, coregraful a adus în scenă și o serie de mici dansatori, elevi ai școlilor particulare de balet din Sibiu. Poate unii dintre ei vor continua să studieze dansul, dar oricum ceilalți vor deveni spectatori avizați. Buni parteneri de creație au fost pentru coregraf scenograful Alin Gavrilă și mai ales creatoarea costumelor Carmen Siminie. Inspirată ca linie și colorit, costumele medievale au creat ambientul potrivit subiectului, ca și costumele pur clasice. Unele stridente în combinarea culorilor roșu și verde au apărut însă la dansurile ungurești, și, în genere, e necesară o viziune de ansamblu: când în scenă apar deodată costume diferite, culorile trebuie să se armonizeze în ambientul general al scenei.

Dar, dincolo de toate aceste certe reușite, există pericolul ca repertoriul companiei să se fixeze pe o singură direcție stilistică, cea a clasicului de acum două secole. Și asta după ce anul trecut compania a avut în repertoriu *Trilogia Ionesco: Lecția, Scaunele, Rinocerii*, în stil neoclasic-modern. Sperăm ca repertoriul să se diversifice totuși, spre binele interpreților și nu mai puțin al spectatorilor sibiieni. ■